

10. Soldaat Martinus Henricus Franciscus Böinck

2 augustus 1918 – 7 mei 1998

Het verhaal van en over Martin Böinck, een onvergetelijk medestrijder van de 13e bt Lu.A., mag niet ontbreken. Zijn geschreven brief van sept. 1992 aan mij, mag niet ontbreken in dit boek.

Toen in de batterij verblijven geen zin meer had en met bekwame spoed naar de Vliet liep, werd ik van alle kanten beschoten door parachutisten. Mijn patroentas vullend kreeg ik opdracht om naar het Westeinde aan de Vliet te gaan. We moesten proberen de valschermtroepen geen kans te geven de Vliet over te steken. Ik was samen met 5 man waaronder Oostwaard, ik ging als eerste bij de oude Tolbrug door een poortje naar het daarachter gelegen huisje, het bleek dat er een oud echtpaar in woonde, naar ik later vernam, de familie v. Wetten. Ze kwamen naar buiten en vroegen of ik koffie en brood wilde hebben, waarop ik natuurlijk JA zei. Ze zouden wat gereed maken en mij als de koffie klaar was, binnen roepen. Ik verkende de omgeving van het huisje in de tuin, waarin op ongeveer 2 meter van de Vliet, een flinke lindeboom stond, daar deze zeker 50 cm doorsnee had, meende ik daar enige bescherming te vinden. Bovendien had ik van dat punt een goed zicht op Huize ‘Dorrepaal’ en de daarbij behorende tuin. Juist toen ik achter de boom had plaats genomen, zag ik meteen dat daar MOFFEN liepen, die ik onmiddellijk onder vuur nam. Of ik raak schoot weet ik niet met zekerheid. Omdat ik boven op mijn patroentas lag, wilde ik me op mijn rechterzijde draaien en gooide de tas op mijn rug, Toen ik weer terug in positie ging liggen, voelde ik een hevige stoot in mijn buikstreek. Ik vuurde nog steeds door, maar kreeg heel veel pijn in mijn buik. Ik draaide me om en zag bloed uit mijn tuniek komen. Ik begreep dat ze me te grazen hadden genomen. Terzelfder tijd hoorde ik de oude van Wetten roepen dat brood en koffie gereed was. Ik riep tegen hem dat ik gewond was en of iemand een dokter wilde halen. Zo goed ik nog kon richtte ik mij op en liep naar de deur, gelukkig werd ik toen niet meer geraakt, maar zakte in de deuropening in elkaar. Een van de burens heeft me aan de armen trekkend naar binnen gehaald en in een klein kamertje gelegd. Kort daarop kwam een oude dokter binnen, die al gepensioneerd was, die me de eerste hulp verleende. Ik kreeg een spuit tegen de hevige pijn. Naast de dokter stond een EK die aan de dokter vroeg; “Wat denkt U ervan?”. “Die haalt de avond niet!”, zei hij. Hij wist niet dat ik dat hoorde. Kort daarop werd er een brancard binnen gebracht en via het raam naar buiten

gedragen, daarbij werd assistentie verleend door een van onze manschappen. van Oostwaard. In de straat stond een klein bestelwagentje, daar werd ik ingeschoven en naar het St. Anthoniushoven ziekenhuis gebracht.

Met grote spoed op de operatietafel gelegd en klaar gemaakt voor behandeling.

Ik ben geopereerd door Dr. de Groot die, wat ik later vernam in de oorlog 1914-'18 als jong chirurg had gewerkt in een veldhospitaal in België. Hij kende dus de klappen van de zweep. De operatie duurde 4 uur. De details wil ik iedereen besparen. Mij werd verteld, dat ik geluk had, niet gegeten en gedronken te hebben, dat zou complicaties hebben meegebracht. Ik was overigens hun eerste oorlogspatient. Na de operatie werd ik in een kamer op bed gelegd en had 3 dagen en nachten een oude non als bewaking, die moest zorgen dat ik niet at of dronk, maar wel steeds mijn droge lippen nat hield. Dr. de Groot kwam om het uur naar me kijken, teneinde eventuele complicaties te onderkennen.

Hij vertelde me:” Ik heb 5 kogels uit je lichaam verwijderd, die waren afgeschoten uit een mitrailleur.

U heeft groot geluk gehad dat we er zo snel bij konden zijn.”

De verzorging in dit ziekenhuis was werkelijk geweldig, we werden daar verwend, zowel door het verplegend personeel, en ook inwoners van Voorburg, die ons overlaadden met gebak, bloemen, fruit en allerlei drankjes.

De hoofdzuster van de afdeling, kwam na het avondbezoek met een roltafeltje rond en deelde aan hen, die dat mochten hebben van de dokter een glaasje geestrijk vocht uit. *Maar ik mocht helaas niets hebben.*

Ik ben daaropvolgend nog twee maal geopereerd en werd half december overgeplaatst naar het Militaire Hospitaal in Den Haag, en kwam hierdoor van de hemel in de HEL.

Daar kwam ik in behandeling bij Dr. Camberg (een rotvent). Die heeft zo lang ik bij hem in behandeling was nooit of te nimmer een vinger naar mij uitgestoken c.q. onderzocht. Na een paar dagen werd ik doorgestuurd naar het Kareol in Aerdenhout. Ook daar was de verzorging geweldig en de onderlinge band met de medepatiënten voortreffelijk. Toen mijn tijd om op te knappen voorbij was, moest ik terug naar mijn HEL in Den Haag en kwam weer bij Dr. Camberg.

Ik leed aan vreselijke buikkrampen en had enorme last met mijn stoelgang. Ik deelde dat aan Dr. Camberg mede. Deze zei:”Dat zijn smoesjes en bovendien tracht U mij te bedonderen, U bent een simulant!”. Voor 2 maanden mocht ik weer naar het Kareol, waarna ik ontslagen zou worden uit de militaire dienst. Maar toen ik terug kwam in het militaire hospitaal,

waren de klachten nog steeds dezelfde. Dr.Kroon van het Kareol had mij een brief meegegeven die ik Dr. Camberg ter hand stelde.

Nadat deze de brief had gelezen zei hij:”Hem kun je wel wat wijsmaken maar MIJ niet! Ga maar naar de zaal, over een paar dagen zal ik je uitschrijven”.

Ik heb toen contact opgenomen met de hoofdchirurg van het hospitaal, Dr. van Luit en heb hem de hele zaak uitgelegd. Hij zou de zaak onderzoeken en moest na drie weken Kareol bij hem terugkomen.

Toen ik bij hem terugkwam kreeg ik te horen dat hij mij uitvoerig zou onderzoeken en als het inderdaad bleek dat ik simuleerde zou hij mij er eigenhandig uittrappen. Daags daarna heeft hij mij uitvoerig nl. drie uur lang onderzocht en daarna nog eens anderhalf uur door een assistent. Na mij te hebben aangekleed moest ik wachten op Dr. van Luit. Toen deze binnenkwam zei hij; “Böinck je moet opnieuw geopereerd worden “. Toen ik vroeg, wat mankeert mij dan nog?”. Antwoord, “ dat vertel ik je wel na de operatie. Mocht je geen toestemming geven, dan garandeer ik je geen half jaar leven meer”. “Dr. Camberg heeft van nu af aan, niets meer met je te maken, je bent nu mijn patiënt”! .

Op de afgesproken datum hebben ze me weer drie uur onder het mes gehad. Het was gloeiend heet in de operatiekamer, bovendien kreeg ik geen verdoving. Weer drie dagen en nachten na de operatie niet eten of drinken. Na enkele dagen vroeg ik, “U zou mij nog vertellen waarom weer die operatie”. Waarop hij zei:”Het is eruit gehaald en we praten er niet meer over”. Tot begin 1942 heb ik nog twee kleine ingrepen gehad en ontslagen uit de dienst, wegens lichamelijke gebreken.

Daarnaast maakte ik nog een betreurenswaardige zaak mee, iets wat me jaren lang bleef achtervolgen. Ik lag nog in het Antoniushove ziekenhuis op 9 juni 1940 en kreeg bezoek van een goede kennis. Het was op een zondagmiddag. Deze vertelde mij, dat hij van mij thuis een telefoontje had gekregen met de mededeling, dat mijn vader heel ernstig ziek was en, zo ik in staat was naar huis te komen (Tilburg) misschien mijn vader nog levend zou aantreffen. Maar ik was juist daags tevoren voor het eerst uit mijn bed geweest, was ik nog vreselijk zwak.

De zuster nam contact op met Dr. de Groot en hem het geval voorgelegd. Hij gaf toestemming naar huis te mogen, maar dan moest ik liggend vervoerd worden. Het ziekenhuis stelde een auto ter beschikking maar zelf moest ik voor benzine zorgen. Mijn kennis toog naar de Duitse instantie, daar zei men dat zij tot hun spijt geen benzine mochten geven, maar de Nederlandse commandant daarvoor kon zorgen. Ook daar zei men omdat het geen dienstzaak betrof, hiervoor geen benzine te mogen verstrekken.

Ik nam toen het besluit met de trein te gaan, maar de hoofdzuster maakte hiertegen ernstige bezwaren, Ik ben toch gegaan en kreeg een

hospitaalsoldaat mee, die mij moest begeleiden. Ik belde naar huis dat ik zou komen. Om 19.00 uur ben ik in Voorburg op de trein gestapt, De trein was afgeladen vol en dus moest ik de reis staan in een voorportaal. De hospitaalsoldaat is naar de conducteur gegaan, de zaak uitgelegd en die gaf ons een plaats in de eerste klasse.

In Utrecht moest overgestapt worden op de trein naar Geldermalsen, maar door aandringen van de passagiers is hij doorgereden naar Waardenburg. Daar kreeg ik een lift om over te varen naar Zaltbommel. In Zaltbommel waren pontonniers gelegerd in rijnen, ze legde me op een krib.

Het zal U duidelijk zijn dat ik totaal opgebrand was en niet in staat op eigen kracht verder te gaan. Ben in slaap gevallen en om 7 uur gewekt, want ik moest met de bus vanuit Hedel verder.

Ook hier moest ik per pont naar de overkant. Mijn begeleider verzocht een automobilist, me mee te nemen naar het station in 's-Hertogenbosch, maar hij weigerde. Toen maar te voet op weg naar de bus, bij aankomst bleek die reeds vertrokken. Gelukkig kregen we een lift van een wagen met melkbussen, die ons wel netjes afleverde bij het station. Daar met de trein naar Tilburg, alwaar ik een taxi kon nemen naar huis.

Ik had geen sleutel bij me, zodat ik aan de voordeur moest aanbellen. Een voorbijganger condoleerde me met mijn vaders overlijden. Dat was de nieuwe dreun die ik na zoveel moeite moest incasseren.

Wat een thuiskomst, ik stond op punt van instorten. Twee dagen later, na de begrafenis ben ik met een legeraalmoezenier in zijn auto teruggedreden naar st. Antoniushoven. Daar constateerde men, dat alle wonden door de inspanningen waren opengegaan, wat ook weer 4 weken bed liggen kostte. Dr. de Groot bleef maar mopperen, dat ik een onverantwoorde reis had gemaakt. Op mijn vraag wat had U gedaan, antwoordde hij, hetzelfde!

1940

1998

Nabeschuwing over het gebeurde met Martin Böinck

Ruim 50 jaar na het gebeurde met Böinck kunnen we de enorme frustratie meevoelen die deze man heeft overgehouden van de oorlogsdagen en daarna. De rode draad in dit boek is de onmacht van en over alles, wat er niet was, wat men vergat in te brengen in het krijgsplan, enz.

Doden worden terecht herdacht. Toch neemt men met verbazing kennis wat een man als Böinck alles heeft moeten meemaken en zijn verdere leven meedragen. We hebben hier te doen met een militair die een bombardement overleeft, de patroentas vult, een plaats inneemt die hem bij de Oude Tolbrug werd aangewezen. Tijdens een vuurgevecht met Duitsers aan de overzijde van de Vliet (huize Dorrepaal), raakt hij zwaar gewond. Later blijkt dat 7 kogels in zijn lichaam zijn achtergebleven. 5 kogels kunnen worden verwijderd, 2 zitten op een plaats die gevaren inhouden bij het verwijderen en zijn leven alsnog in gevaar is.

Wat in het Militair Hospitaal allemaal is voorgevallen tart iedere beschrijving. Dat een militair arts op durft te treden als dokter Camberg, kan worden aangemerkt met de naam geestelijke kwelling. Immers tenslotte bleek Böinck niet te simuleren, en wijst dat op onwil de patiënt te geloven, wat duidelijk uit het verhaal blijkt.

Zolang een gewonde, niet hersteld moet worden beschouwd, kan hij niet ontslagen worden met letsels ontstaan of opgelopen door de dienst. Toen hij bericht kreeg dat zijn vader op sterven lag had hij liggend vervoer met een militair voertuig moeten krijgen. Immers na 20 maanden in verschillende ziekenhuizen te zijn behandeld, was het onverantwoord hem per trein en andere vervoermiddelen te laten vertrekken. Opnieuw had hij verslechtering van zijn toestand opgelopen. Op 20 april 1997 werd Böinck voor de laatste maal geopereerd. 4 mei 1998 was hij bij het interview van TV West bij het monument van onze gevallen kameraden. 7 mei 1998 was hij nog op een receptie in Haarlem, daar werd hij onwel en overleed op 8 mei in het ziekenhuis.

Met militaire eer werd hij op 12 mei in St. Michielsgestel begraven, onder geweldige belangstelling.

Zijn familie en vrienden, kennissen, daarnaast de nog in leven zijnde oud-strijders van de 13^e bt 1940, militairen van de 13^e brigade Paluabt uit Ede waaronder majoor W. Hein en diens voorganger majoor Klaassen.

Een totaal gevulde kerk kwam onder de indruk van de wijze waarop kinderen en kleinkinderen hun vader/grootvader in hun leven bespraken. Aantoonden wat een geweldig mens deze Martin Böinck voor hen allen was geweest ..en in hun gedachten voortleeft. Mij viel te beurt zijn plaats in ons aller hart te beschrijven en zijn diensttijd en daarna als voorbeeld voor een ieder te schetsen. Majoor Hein sprak namens 13 Paluabt op de begraafplaats.

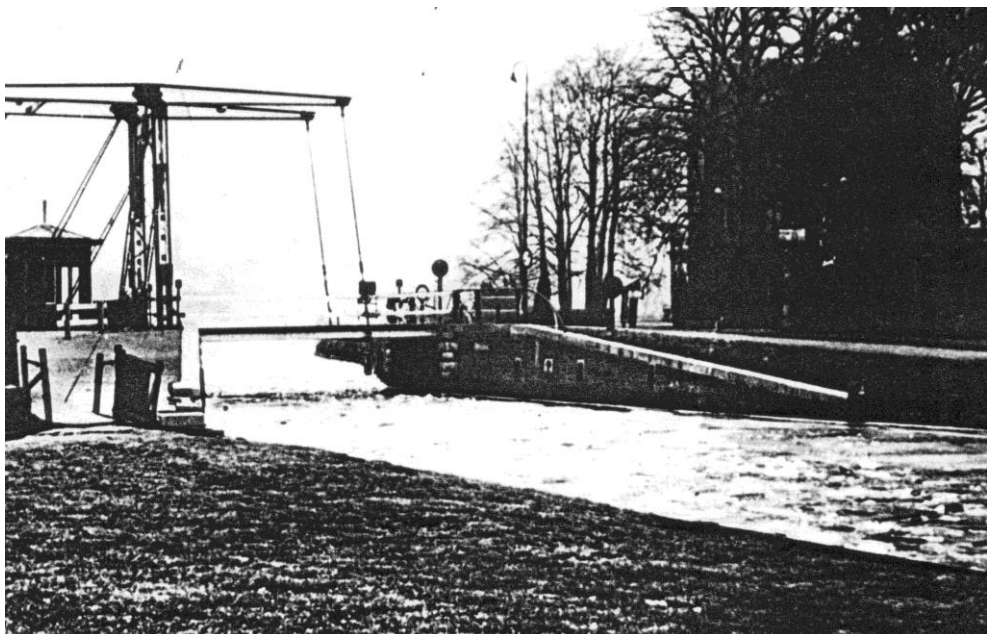
Voor de oud-strijders van de 13^e bt. is het onbegrijpelijk dat hij nimmer is gedecoreerd voor zijn inzet en de gevolgen. Dat kan nog altijd postuum gebeuren!

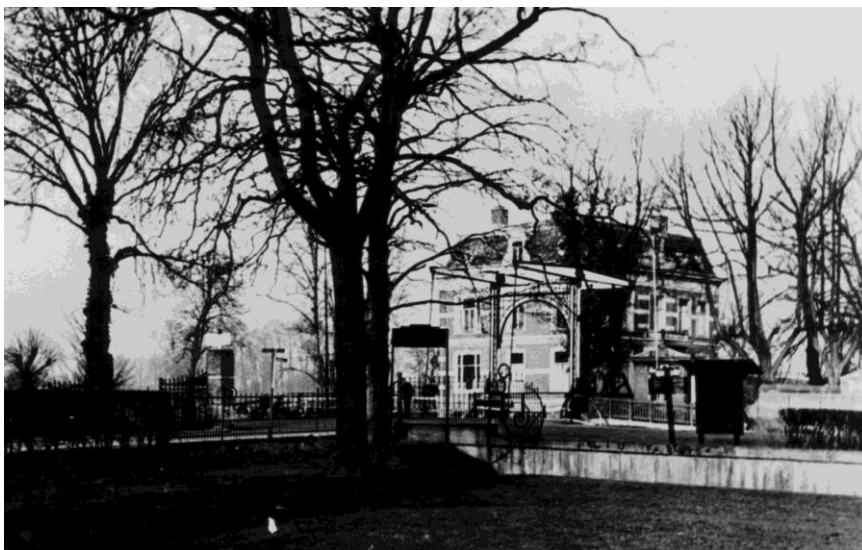
Het huisje aan de 'Oude Tolbrug' aan de Vliet, de boom waarachter Böinck bescherming zocht, maar zwaar werd gewond.

De plek waar de strijd eindigde voor Böinck, op een later tijdstip foto's van de plaats des onheils vastgelegd. De fietser is Böinck zelf.

Het huis Dorrepaal van waaruit Böinck werd beschoten, maar bovendien het huis dat in de namiddag werd heroverd op de Duitsers. Daaraan werd deelgenomen door korp. Hekhuizen van de 13^e bt Lu.A., voor zijn moedig optreden is hij onderscheiden.

De boom geheel links waarachter Böinck zwaar gewond raakte. Achter de brug is villa Heeswijk te zien, tot ongeveer 14.30 uur bezet door de groep van korporaal Helsdingen. Op dat punt is de Korporaal Hekhuizen met zijn wapen naar Huize Dorrepaal gegaan met de 2^e luitenant Maduro, bevrijden de dames die het huis bewoonden. Namen een aantal Duitsers gevangen, hiermede werd voorkomen dat de vijand via de Oude Tolbrug kon doordringen in Voorburg.

Foto genomen op de Oude Tolbrug, recht door de route die al het personeel moest nemen voor de batterij te bereiken. Links het hek waardoor Maduro met zijn groep villa Dorrepaal bestormde.

